

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	juni 2019
Institution	Haderslev Handelsskole
Uddannelse	hhx
Fag og niveau	Samtidshistorie B
Lærer(e)	Anne Skov og Karen Spillelose Christiansen
Hold	hhh3a16

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Mellemløbet og krisen i 30'erne (Anne Skov)
Titel 2	Den kolde krig (Anne Skov)
Titel 3	Imperialismen
Titel 4	Afkolonisering
Titel 5	DK efter 1960
Titel 6	Europa efter 1989

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Mellemlkrigstiden og krisen i 30'erne
Indhold	<p>Hassing og Vollmond: Fra fortid til historie (Columbus, 2017): Kap 1: Hvad bruger vi fortiden til? Kap 2: Hvordan kan vi vide noget om fortid?</p> <p>Larsen og Smitt: Introduktion til historie (Systime, 2011): Kap 1: Historie – hvorfor?</p> <p>Carl-Johan Bryld: Verdenshistorie hhx (Systime iBog,2011): Kap 6: Krisen i 30erne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Økonomisk krise efter 1. vk - Tyskland: Weimarrepublikkens svaghed - Hitler og nazistpartiet - Hitlers vej til magten - USA: Det store chok i 1929 - New Deal - Den danske model - Kanslergadeforliget 1933 <p>Kildemateriale: Uddrag fra Mein Kampf (Bryld, 2011) En mængde selvvalgt kildemateriale i form af nazistisk propaganda.</p> <p>Supplerende materiale: Finanskrisen og fattigdom i USA: Amerikanerne har mistet middelklassen. www.b.dk, 02.01.16 Crash Course: What the Great Depression reveals about our future. The Guardian, 04.03.17 https://www.theguardian.com/society/2017/mar/04/crash-1929-wall-street-what-the-great-depression-reveals-about-our-future</p> <p>Nynazismen i Tyskland: Hun skulle indgå i eliten når Tyskland blev "Det fjerde rige". Jyllandsposten, 27.12.17 Nationalister uden hagekors. Magasinet Europa, 22.09.17 Spirende nynazisme blandt officerer skaber problemer for tysk minister. Politiken, 27.05.17</p> <p>Jødeforfølgelse: Frit spillerum for jødehad i Ungarn. Information, 14.01.13 Antisemitismen er på sit højeste siden Auschwitz, 27.01.15</p>

	<p>Jøder føler sig truet i hele Europa. Politiken, 17.02.15</p> <p>Højredrejningen i Europa:</p> <p>Med tæsk og heilen – fascismens spøgelse går gennem Sydeuropa. Berlingske, 04.01.18</p> <p>Patrioternes forår. Weekendavisen, 27.01.17</p> <p>Europas sidste bastion er faldet. Ekstrabladet, 27.09.17</p>
Omfang	Ca. 20 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>I dette forløb tager udgangspunkt i konsekvenserne af 1. verdenskrig og dens afslutning. Hovedfokus ligger på den økonomiske og politiske krise i 30ernes USA, Tyskland og Danmark. Som optakt til forløbet er eleverne ud fra det supplerende stof blevet bedt om at sammenligne samfundsmæssige tendenser i nutiden med forholdene i 30ernes USA og Europa.</p> <p>Eleverne introduceres desuden til historiefaget og dets metoder.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere indsigt i den regionale, europæiske og globale udvikling. - Forklare samfundsmæssige forandringer som et samspil mellem kontinuitet og brud samt forholde sig reflekterende til periodeopdeling af verdenshistorien inden for de seneste ca. 200 år - Dokumentere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier - Demonstrere forståelse af konflikters opståen og deres løsning samt internationale samarbejds muligheder og deres institutionalisering - Introduktion til historisk metode
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Den kolde krig
Indhold	<p>Carl-Johan Bryld: Verdenshistorie hhx (Systime iBog,2011):</p> <p>Kapitel 8: Den kolde krig:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fra samarbejde til konfrontation - Europas deling - Hvem havde ansvaret? - Styrkeforhold og strategi - Vietnam – et amerikansk mareridt <p>Syskind og Söderberg: Det 20. århundredes verdenshistorie (Systime, 2003), s. 133-137 (Cubakrisen)</p> <p>Ti grunde til at FN har det bedre end du tror'. www.zetland.dk, 21-11-17</p> <p>'Der er 50% risiko for en storkrig i Europa inden for 10 år'. Jyllandsposten, 02-03-18</p> <p>'Vi havde en drøm om fred i Europa'. Berlingske, 15-02-18</p> <p>Kilder: Verdenshistorie til HHX Marshall-planen præsenteres, 1947 Churchill's jerntæppetale, 1946 Stalin's svar på Jerntæppetalen, 1946</p> <p>Supplerende materiale: Klip fra Thirteen Days (dir.: Roger Donaldson, 2000) The rise and fall of the Berlin Wall (CNN): https://www.youtube.com/watch?v=M9_BCiejRqI</p> <p>'Berlinmuren ikke den sidste'. www.Tv2.dk, 9-11-14</p>
Omfang	Ca. 15 lektioner
Særlige fokus punkter	<p>Forløbet beskæftiger sig med årsagerne til og udviklingen af den kolde krig med specielt fokus på den kolde krigs første år, FN, våben- og rumkapløbet, Vietnamkrigen samt Cuba-krisen.</p> <p>Afslutningen på den kolde krig behandles ikke i dette forløb, men tages op senere i en anden sammenhæng – se forløb 6.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere indsigt i den regionale, europæiske og globale udvikling og reflektere over samfundenes udviklingsmuligheder på baggrund af samspillet mellem disse niveauer - Forklare samfundsmæssige forandringer som et samspil mellem kontinuitet og brud samt forholde sig reflekterende til periodeopdeling af verdenshistorien inden for de seneste ca. 200 år - Dokumentere indsigt i grundlæggende styreformer, politiske ideologier og menneskerettigheder samt reflektere over mulighederne for egen indflydelse i den demokratiske proces - Demonstrere forståelse af konflikters opståen og deres løsning samt internationale samarbejds muligheder og deres institutionalisering - Analysere samspillet mellem mennesker, natur og samfund med henblik på at forholde sig til samfundenes udviklingsmuligheder - Træning i historisk metode
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde</p>

[Retur til forside](#)

<p>Titel 3</p>	<p>Imperialismen</p>
<p>Indhold</p>	<p>På baggrund af en gennemgang af industrialiseringen belyser forløbet årsagerne til imperialismen og udviklingen af denne. Forløbet beskæftiger sig bl.a. med sammenspillet mellem imperialismen og industrialiseringen.</p> <p>Syskind og Söderberg (2003): Det 20. århundredes verdenshistorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Industrialiseringsprocessen (s. 12-19) - Formel og uformel imperialisme s. 33-38 <p>Carl-Johan Bryld: Verdenshistorie hhx (Systime iBog, 2011):</p> <p>Kapitel 3: Imperialismen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vestens dominans - Delingen af Afrika 1882-1900

	<ul style="list-style-type: none"> - Motiverne bag Imperialismen - Imperierne i Asien - En global verdensøkonomi <p>Kilder:</p> <p>Kilder: Bender & Gade (1994): Imperialismen og 1. verdenskrig 1870-1914.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kilde nr:19: Cecil Rhodes koncession - Kilde nr. 20: Lobengulas klage - Kilde nr. 21: Dronning Victorias svar <p>Hergé: Tintin i Congo (2002, 9. oplag – uddrag)</p> <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Har du også glemt, hvorfor det hedder kolonialvarer", Information, 3/1 2015 - "Cirkelpigen kan næppe bære en hel civilisationskritik", Information, 15/1 2015 - Flaske med atamon fra Tørsleff, dåse med vanilje fra Tørsleff, Skippermix fra Haribo - "Er Kinas investeringer i Afrika tiltrængt fremskridt eller moderne kolonisering", Information, 28/1 2017
Omfang	Anvendt uddannelsestid
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere indsigt i den nationale, europæiske og globale udvikling og reflektere over samfundenes udviklingsmuligheder på baggrund af samspillet mellem disse niveauer - Anvende kulturteorier i en analyse af kulturmøder inden for og mellem forskellige samfundsformer i tid og rum, herunder forholde sig til dansk og europæisk kultur og tankegang i relation til ikke-europæisk kultur og tankegang - Anvende historisk metode, herunder formidle historiske problemstillinger, analysere og vurdere andres brug af historie og reflektere over egen brug
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde, individuelt arbejde, projektarbejde

Titel 4	Afkolonisering
Indhold	<p>Forløbet beskæftiger sig med årsagerne til afkoloniseringen og selve afkoloniseringsprocessen med fokus på Afrika. Endvidere arbejdes med problemstillinger, som de nye stater oplevede efter afkoloniseringen.</p> <p>Carl Johan Bryld (2011): Verdenshistorie HHX: Kapitel 9:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Europæernes tilbagetog - Afkoloniseringens faser - Kolonimagternes svaghed - At skabe en nation <p>Morten Hillingsø Munk (2016): Afrikas historie – mødet mellem sorte og hvide (ebog) Kapitel 5: "Hvidt overherredømme og egne vaklende ben"</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5.2. Kolonimagten - 5.3: Vejen mod selvstændighed <p>Kapitel 7: "National drøm eller mareridt"</p> <ul style="list-style-type: none"> - 7.1. Skabelsen af en nation - 7.2. Udfordringer for nationalismen - 7.3 Fra skrøbelig stat til diktatur <p>Kapitel 8: "Mangel på udvikling"</p> <ul style="list-style-type: none"> - 8.2. "Årsagerne til manglende udvikling" <p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Lomumbas tale ved Congos selvstændighedsceremoni" 30. juni 1960 - "Skæmmet. Lumumbas krænkende tale i kongens tilstedeværelse", The Guardian, 1. juli 1960 - Billede fra selvstændighedsceremonien i Congo. Kong Beduin holder tale. - <p>Bryld og Haue (1997): Kilder til den Nye verden: Henry Magdorff's center-periferi teori (1969)</p> <p>Supplerende materiale:</p> <p>Kapitel 8: Hans Branner: Kloden rundt- problemstillinger i global politik: Kap. 4:3 :</p>

	<p>"Skrøbelige stater – hvad, hvor hvorfor?"</p> <p>"Afrikas befolkning vokser med 25 mio. årligt", 22. august 2016, Information.</p> <p>Film: Blood diamonds</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere indsigt i den nationale, europæiske og globale udvikling og reflektere over samfundenes udviklingsmuligheder på baggrund af samspillet mellem disse niveauer - forklare udviklingen i den globale velstand med inddragelse af udviklingsteorier - dokumentere indsigt i grundlæggende styreformer, politiske ideologier og menneskerettigheder - Redegøre for center-periferi-problemet og forholde sig til visioner for udviklingen i den globale velstand - Anvende kulturteorier i en analyse af kulturmøder inden for og mellem forskellige samfundsformer i tid og rum, herunder forholde sig til dansk og europæisk kultur og tankegang i relation til ikke-europæisk kultur og tankegang - anvende historisk metode, herunder formidle historiske problemstillinger samt forholde sig kritisk til historiske kilder og fremstillinger.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde, individuelt arbejde

Titel 5	DK efter 1960
Indhold	<p>Forløbet ser på den økonomiske, politiske og kulturelle situation i Danmark fra 1960erne og frem. Desuden analyseres dansk indenrigs- og udenrigspolitik fra 1990 og frem.</p> <p>Ebbe Kühle (2008). <i>Danmarks historie: I et globalt perspektiv</i>. Gyldendal.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det store boom og velfærdsstaten (s. 273 – 289) - Ungdomsoprøret (s. 289 – 296) - Jordskredsvalg og afgrundstrus-

ler (s.296 – 309)

- SV-regeringen og Schlüter (s. 309 – 314)
- Systemskiftet 2001 (s. 370 – 378)
- Aktivistisk dansk udenrigspolitik. (s. 316 – 324)

De danske kvinders historie, Systime

- Rødstrømperne - den nye kvindebevægelse.

Kort video om Velfærdsstaten på www.danmarkshistorien.dk.

Henrik Bonne Larsen og Thorkil Smitt: "Danmark i nyeste tid", Lindhart og Ringhof, 2017

- Kapitel 3: Fra Velfærdsstat til konkurrencestat s 33 – 47
- Kapitel 4: Fra tilpasning til aktivisme. Dansk udenrigs-og sikkerhedspolitik. S. 70-82
- Kapitel 6: Indvandring til Danmark. 112-26

Projekt om Irak-krigen

Morten Hillingsø Munk: Afrikas historie mødet mellem sorte og hvide (Systime ibog)

9.2. "Hvordan opstiller du en historisk problemstilling"

- 'Beviserne, der ikke holdt i byretten'. Information, 28-10-08
- 'Kommission får 5 år til Irak-undersøgelse' .Information, 11-04-12
- 'VK-regering overhørte embedsmænds tvivl om Irak-krigen'. Jyllands-posten, 18- 10-14
- "Løkke nedlægger Irak-kommission", 28-06-16
- Kilde: 'Forslag til folketingsbeslutning om dansk militær deltagelse i en multinational indsats i Irak'. 18-03-03

Kort video om Velfærdsstaten på www.danmarkshistorien.dk.

Kaj Ove Pedersen: "Vi er gået fra omsorg til motivering og kontrol":

<https://www.youtube.com/watch?v=ryHoPiE4zao>

Bjarne Corydon: Hvad er en konkurrencestat

<https://www.dr.dk/nyheder/politik/video-hvad-er-en-konkurrencestat-bjarne-corydon>

	<p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kildesæt kvindebevægelsen: "Hvordan rødstrømperne blev rødstrømper, Tidsskriftet MAK, 6. juli 1970 s. 1-2. Rødstrømpesangen: "Du må få min kasserolle, for jeg går" (ukendt forfatter og årstal) - Kilde Jordskredsvalget: "Socialdemokrat og arbejder, der nu stemmer liste Z (www.danmarkshistorien.dk) - 11 teser om Velfærdsstaten, Jørn Henrik Petersen – professor i statsvidenskab på Syddansk Universitet , 2014 - Kronik: Statminister Anders Fogh Rasmussen: "Hvad kan det nytte" - DF-Valgplakat: "Thi kendes for ret" <p>Supplerende materiale:</p> <p>Mogens Glistrup i Fokus 1971: https://www.youtube.com/watch?v=aDfjsoCqzv4&t=61s</p> <p>Krigsudredningen 19/2 2019 (DR): https://www.dr.dk/tv/se/tv-avisen-med-sporten/tv-avisen-23/tv-avisen-2019-02-05-18-29#!/</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere indsigt i den nationale og globale udvikling og reflektere over samfundenes udviklingsmuligheder på baggrund af samspillet mellem disse niveauer - - Forklare samfundsmæssige forandringer som et samspil mellem kontinuitet og brud - Demonstrere forståelse af konflikters opståen og deres løsning samt internationale samarbejds muligheder og deres institutionalisering - Anvende kulturteori til analyse af kulturmøder - anvende historisk metode, herunder formidle historiske problemstillinger samt forholde sig kritisk til historiske kilder og fremstillinger.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde, individuelt arbejde, projektarbejde

Titel 6	Europa efter 1989
Indhold	Forløbet beskæftiger sig specifikt med Den kolde krigs afslutning herunder fløjlsrevolutionerne i Østeuropa, Berlinmurens fald og USSR's opløsning samt

planøkonomiernes omstruktureringsproces. Derefter ses der på de Østeuropæiske landes politiske og økonomiske situation i dag med henblik på elevernes selvstændige analyse af landenes tilstand og årsagerne dertil gennem projektarbejde. Eleverne beskæftigede sig med ét udvalgt land.

Syskind og Söderberg: Det 20. århundredes verdenshistorie. S. 186-201

Andet materiale: Gorbachev, Glasnost, Perestroika, Arms

Agreement: <http://www.youtube.com/watch?v=595W4JJHa2U>

DR.Gymnasium: Klip fra Tv-avisen : "Masseflugt fra Østtyskland gennem Ungarn"(11.09. 1989); "Muren er faldet"(10.11. 1989); "Sammenlægningen er en historisk begivenhed" (1990).

Til projektføløb

Rusland:

Russisk homoaktivist: Det bliver værre endnu, Politiken, 23-08-13

Opgøret med Putin, Berlingske, 12-09-14 Mystiske kritikermord i Rusland gennem tiden, www.dr.dk, 28-02-15

Putins jagt på egne kritikere skærpes, Berlingske, 19-07-15

Rusland er grebet af et patriotisk hysteri, Information, 21-03-15

Giftattentatet mod Sergej Skripal følger et velkendt russisk mønster, 10 – 03 - 18

Hypermaskulinitetens genkomst er et højreprojekt, Information, 17-04 - 18

Ungarn:

Frit spillerum for jødehad i Ungarn, Information, 14-01-13

Demokratiet der blev væk, Berlingske, 09-06-14

Ungarn har prøvet den vestlige vej, og det virkede ikke, Politiken, 09-08-14

Ungarns stærke mand er populær som aldrig før, Information, 03-02-16

Jeg er ved at gøre mig klar til at mobilisere hele landet, Information, 20-02-16

	<p>Lektor: Viktor Orbán-flertal samler magten ét sted igen, Ritzau, 09-04-18</p> <p>Hypermaskulinitetens genkomst er et højreprojekt, Information, 17-04 - 18</p> <p>Østtyskland:</p> <p>I Østberlin lurer fattigdom og fortvivelse, Politiken, 20-03-13</p> <p>Gensyn med DDR, Information, 08-11-14 (Uddrag)</p> <p>Indbygger i Berlin: Vi har lagt Muren bag os, Politiken, 09-11-14</p> <p>DDR var et mønstereksempel på en stats kollaps, Politiken 09-11-14</p> <p>Så delt er Tyskland stadig: http://jyllands-posten.dk/international/europa/ECE7184965/Se-kortene-S%C3%A5-delt-er-Tyskland-stadig/ , Jyllands-posten, 07-11-14 https://jyllands-posten.dk/international/europa/ECE9897936/tysk-valg-markant-forskel-paa-fordeling-af-stemmerne-i-det-gamle-oest-og-vesttyskland/ 24-09-17</p> <p>Stefan har stemt på indvandrerkritikere. Afd fortæller os sandheden: https://www.dr.dk/nyheder/udland/valgityskland/stefan-har-stemt-paa-indvandrerkritikere-afd-fortaeller-os-sandheden</p> <p>AFD-valgplakat</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Formidle historiske problemstillinger - Demonstrere indsigt i den europæiske udvikling - Dokumentere indsigt i grundlæggende styreformer, politiske ideologier og menneskerettigheder - Demonstrere forståelse af konflikters opståen og deres løsning samt internationale samarbejds muligheder og deres institutionalisering - Analysere samspillet mellem mennesker, natur og samfund med henblik på at forholde sig til samfundenes udviklingsmuligheder
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde, individuelt arbejde, projektarbejde